

HENK BAKKER

MARC KUIJPER (VSO DE BRUG)

**PRAKTIJKVOORBEELD: WERKZOEKENDIENSTVERLENING
REGIO: TWENTE**

➔ Werkkansen van jongeren in kwetsbare positie verbeteren? Doe de Implementatiescan!

Om jongeren met een kwetsbare positie aan werk te helpen, zijn goede afspraken over de regionale samenwerking van essentieel belang. Met behulp van de handige Implementatiescan kunnen beslissers een gezamenlijke verbeteragenda opstellen.

Twaalf sleutelpersonen, vijftien vragen, één agenda. Dat is het credo van de 'Implementatiescan Arbeidsparticipatie Jongeren met een Kwetsbare Positie'. Het gaat om een analyse- en actie-instrument gericht op management- en beleidsniveau, vertelt landelijk programmanager Henk Bakker die werkzaam is bij beleidsadviesbureau Ecorys. "Kennis over wat werkt wordt toegepast, daarom is voor de naam Implementatiescan gekozen. De scan zet beslissers bij gemeenten, scholen en netwerkpartners meteen aan tot actie. Het doel is het creëren van de juiste randvoorwaarden voor docenten, klantmanagers en trajectbegeleiders, zodat zij jongeren goed en efficiënt kunnen begeleiden naar werk."

Volgens Marc Kuiper, coördinator arbeidstoeleiding bij de Almelose onderwijsinstelling VSO de Brug, voorziet het instrument in een duidelijke behoefte. Hij hielp als lid van de gebruikers- en testgroep mee bij de ontwikkeling. "Integrale samenwerking en netwerkmanagement zijn de belangrijkste voorwaarden voor het verbeteren van de werkkansen van jongeren. De inzet van de Implementatiescan zorgt ervoor dat iedereen dezelfde taal spreekt. Voor veel deelnemers leidt het werken met het instrument tot allerlei eyeopeners."

Vijftien kwaliteitsnormen

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de arbeidstoeleiding van jongeren met een lichte verstandelijke beperking en andere jongeren die zich in een kwetsbare positie bevinden. Maar wat werkt wel en niet? Hiernaar is veel onderzoek gedaan, vertelt Bakker. "Uit een metaonderzoek van Ecorys blijkt dat de essentie van bestaande kennis goed kan worden weergegeven in veertig succesfactoren. Zo is de continuïteit van begeleiding heel belangrijk. In de praktijk verloopt de overdracht van school naar gemeente vaak niet naadloos. Een ander voorbeeld is toepassing van leren door te doen, met een focus op werk en talent. Ook dat kan in veel gevallen beter."

De scan is een vervolg op het onderzoek, aldus Bakker. "Hierin is de kennis ontsloten. Om het simpel te houden zijn de succesfactoren omgezet in vijftien reflectievragen. Die kun je beschouwen als kwaliteitsnormen. Met de vragen kunnen bestuurders en managers de regionale dienstverlening en samenwerking tegen het licht houden: wat doen we in onze regio goed en wat moet beter?"

De Implementatiescan is vanaf begin dit jaar beschikbaar via de site www.implementatiescan.nl. Initiatiefnemer is het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs. Verder werken het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en alle relevante landelijke partijen (onder meer Divosa, Ingrado, MEE NL, MBO Raad, NJi, UWV, VNG en VOBC) mee. Bakker neemt het woord 'uniek' in de mond. "In de dertig jaar dat ik werk aan maatschappelijke vraagstukken, heb ik nog niet eerder zo'n breed samengesteld en betrokken landelijk platform meegemaakt."

Verbeteragenda

De scan start met een regionale Implementatiescan-sessie. Aan deze inspirerende en met ICT ondersteunde bijeenkomst doen twaalf sleutelfiguren uit zes domeinen (onder andere werk, onderwijs en zorg) mee. Bakker licht toe: "De deelnemers hebben een laptop of tablet en loggen in op de site van de Implementatiescan. Zij beantwoorden individueel de vijftien vragen en gaan aan de hand van de plenaire weergave van de resultaten met elkaar in gesprek. Dat levert een concept voor een verbeteragenda op."

Zo'n zes weken later volgt een tweede bijeenkomst om de agenda af te ronden. In de tussentijd doen de deelnemers huiswerk, zoals intern mensen raadplegen of de kennisbank van de Implementatiescan bekijken. De kennisbank bevat veel informatie, oplossingen en praktijkvoorbeelden waarvan ze gebruik kunnen maken. Bakker: "Het grote voordeel is dat deze werkwijze op kennis is gestoeld en beslissers zich nadrukkelijk en gezamenlijk oriënteren op de randvoorwaarden waaronder professionals hun werk doen."

De partijen die willen meedoen, bepalen zelf de regionale schaal waarop de scan wordt toegepast. Het is geen probleem wanneer niet meteen iedereen deelneemt, zegt Bakker. "Zie het als een olievlek. De regio hoeft niet met alle scholen en gemeenten te starten. De rest zal zeker aanhaken als duidelijk wordt dat er goede samenwerkingsafspraken mogelijk zijn, waardoor jongeren betere kansen op de arbeidsmarkt krijgen."

Stabiliteit voorwaarde

In de regio Almelo was het de bedoeling om de implementatiescan dit voorjaar toe te passen. Daar is het niet van gekomen, vertelt Kuiper. "Dat heeft niets te maken met de kwaliteit van de scan want die staat als een paal boven water. De politieke stabiliteit ontbreekt echter in ons gebied. We hebben de voorbereiding stopgezet toen duidelijk werd dat de gemeente Almelo de uitvoering van de Participatiewet ging overhevelen van het Werkplein naar sw-bedrijf Soweco. Dat is puur een geldkwestie. Onze eigen prioriteit is nu om een belangrijke samenwerkingspartner van Soweco te worden."

De scan is wel gebruikt binnen VSO de Brug en ook met een aantal partners zoals het Regionaal Meld- en coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters. Kuiper: "Als school willen we ervoor zorgen dat onze zeer moeilijk lerende leerlingen een zo goed mogelijke plek op de arbeidsmarkt krijgen. Dat zien wij als een kernactiviteit. We hebben met de scan onze processen bij arbeidstoeleiding en de samenwerking met andere organisaties doorgelicht en een eigen verbeteragenda gemaakt. Heel handig en ook belangrijk richting het schoolbestuur. Ik raad andere scholen aan om hetzelfde te doen. Dat geldt trouwens net zo goed voor gemeenten en andere partners."

Meer ondersteuning

De interesse voor de Implementatiescan is volgens Bakker groot, maar het daadwerkelijke gebruik moet nog op stoom komen. In de eerste helft van 2017 hebben ongeveer tien regio's het instrument toegepast. "Hun reacties zijn zeer positief. Veel regio's zijn er echter nog niet aan begonnen, omdat al veel op het bordje van gemeenten en scholen ligt. Ook kennen deze partijen elkaar vaak niet zo goed. Dan gaat het om vragen als: wie moet ik uitnodigen voor de Implementatiescan-sessie? Wie neemt het voortouw? Het landelijk platform wil regio's nu wat meer op weg helpen. Want het zou zonde zijn als zij de scan niet gebruiken. Jongeren en de professionals die hen begeleiden, zijn daar erg bij gebaat."

Kuiper wijst er tot slot op dat het uitvoeren van een verbeteragenda een zaak van lange adem is. "Het kost tijd om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Maak als gemeente of school een bewuste keuze om te investeren in het maken van de agenda en daarna de uitvoering."

! TIPS

- Creëer met behulp van de Implementatiescan de juiste randvoorwaarden voor onder andere docenten, klantmanagers, stagebegeleiders en trajectbegeleiders.
- Vraag een inlogcode aan via de site www.implementatiescan.nl.
- Bepaal de regionale schaal waarop en de netwerkpartners met wie de scan wordt gebruikt.
- Houd aan de hand van de vijftien kwaliteitsnormen de regionale dienstverlening en samenwerking tegen het licht en stel een verbeteragenda op.
- Kies bewust om te investeren in het opstellen van een gezamenlijke verbeteragenda, omdat de structurele toepassing van kennis over wat werkt in het belang is van de jongeren.
- Gebruik de mogelijkheid om ook binnen de eigen organisatie de aanpak door te lichten met behulp van een testaccount op www.implementatiescan.nl.

Links

- [Website implementatiescan](#)
- [Vragen en antwoorden implementatiescan](#)
- [Website Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs](#)
- [Website VSO de Brug](#)

Documenten

- [Presentatie Praktijkdag december 2016](#)

Contactpersonen

- Henk Bakker
Email: Henk.Bakker@ecorys.com
LinkedIn: <https://nl.linkedin.com/in/henk-bakker-4bbo79a>
- Marc Kuiper
Email: m.kuiper@vsodebrug.nl
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/marc-kuiper-472b9488/>

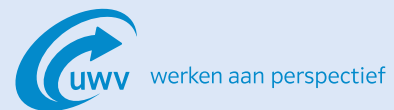
Dit praktijkvoorbeeld staat ook op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk/werkkansen-van-jongeren-kwetsbare-positie-verbeteren-doe-de-implementatiescan

Kijk voor meer praktijkvoorbeelden op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk

 www.samenvoordeklant.nl
 info@samenvoordeklant.nl
 @SamenvdKlant
 De Programmaraad

Samen vernieuwen we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden